

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ ФАРМАЦІЇ

У рамках проєкту
Національного фармацевтичного університету
«ФАРМАЦЕВТИЧНІ НАУКОВІ ШКОЛИ СЛОБОЖАНЩИНИ»
до 15-річчя наукової школи професора *Алли КОТВИЦЬКОЇ*

«СОЦІАЛЬНА ФАРМАЦІЯ: СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ»

МАТЕРІАЛИ
Х МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

28 травня 2025 року

Харків
НФаУ
2025

потреби може бути зеленим або коричневим кольором. У свою чергу, до пластикової тари висуваються вимоги: легка, зручна, з гвинтовими кришками з контролем першого відкриття. Відповідно до ДСТУ 878-93 та ГСТУ 42.10-02-96 щодо маркування етикетки ЛСМВ обов'язковим є наявність назви виробника, хімічного складу, мінералізації, джерела видобування, призначення, особливостей застосування, терміну придатності, умов зберігання, дати розливу.

Товарознавчий аналіз ЛСМВ показав значну різноманітність продукції на українському аптечному ринку за походженням, хімічним складом, рівнем мінералізації та споживчими характеристиками. Чітке маркування, відповідне пакування та дотримання умов зберігання є запорукою збереження лікувальних властивостей ЛСМВ. Результати аналізу можуть бути використані для оптимізації асортименту в аптечних закладах і рекомендацій пацієнтам щодо вибору ЛСМВ.

ДОСЛІДЖЕННЯ АСОРТИМЕНТУ ТА ДОСТУПНОСТІ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ, ЩО МІСТЯТЬ ДОКСИЦИКЛІН

Попова М.Е., Салій О.О., Страшний В.В.

Київський університет технологій та дизайну, м. Київ, Україна

popova.me@knutd.edu.ua

Доксициклін – це напівсинтетичний антибіотик тетрациклінового ряду широкого спектра дії, який широко застосовується перорально для лікування бактеріальних інфекцій. Доксициклін відноситься до антибіотиків, що включені у Державний формуляр України та віднесені до групи Доступу відповідно до класифікації антибіотиків ВООЗ AWaRe. Група Доступу (Access) містить антибіотики вузького спектру дії, рекомендовані як перший і другий вибір для лікування найбільш поширених інфекційних захворювань за даними систематичної оцінки наявних доказів їх клінічної ефективності, які мають сприятливий профіль безпеки та низький ризик розвитку антимікробної

резистентності. Отже згідно вимог до лікарських засобів групи Доступу (Access) препарати доксицикліну мають бути доступними при будь-яких умовах.

Метою роботи було дослідити асортимент та доступність лікарських засобів, що містять доксициклін в Україні та на закордонних ринках станом на 2025 рік. Методи досліджень – інформаційний пошук, узагальнення, систематизація, порівняльний.

Результати досліджень. Аналіз асортименту за останні 5 років станом на 1 березня 2025 року показав, що в Державному реєстрі лікарських засобів України було зареєстровано і отримано необмежений термін дії РП п'ять лікарських засобів, які у своєму складі містять доксициклін. Серед них 3 виробляються національними виробниками у фармацевтичній формі тверді желатинові капсули, а 2 – іноземного виробництва у формі таблетки без оболонки та таблетки дисперговані. Також всі лікарські засоби, які зареєстровані в Україні, мають дозування 100 мг, та призначаються за наявності інфекцій нижніх сечових шляхів; інфекційних захворювань кісток та/або суглобів; інфекцій дихальних шляхів, спричинених MRSA, легкого або середнього ступеня тяжкості.

Встановлено, що на світовому фармацевтичному ринку представлено близько 15 зареєстрованих лікарських форм, що забезпечують парентеральний шлях доставки доксицикліну тільки у формі ліофілізату для приготування розчину для ін'єкцій та оральні форми – порошки для оральної суспензії, сиропи, таблетки дисперговані та лікарські форми з відстроченим вивільненням – таблетки, капсули та гранули у дозуванні 50, 75, 100, 150, 200 мг. Компанія Pfizer Laboratories Div Pfizer Inc, яка вперше випустила доксициклін, пропонує ринку 5 лікарських форм під торговою назвою «Вібраміцин».

Пошук лікарських засобів для парентерального застосування у вигляді форм для місцевого (топічного) застосування (мазі, гелі, пластирі, тощо) з метою лікування інфікованих ран та інших шкірних захворювань продемонстрував відсутність комерційних пропозицій та зареєстрованих препаратів. Розробка таких

лікарських форм потребує врахування фізико-хімічних властивостей доксицикліну, зокрема його розчинності та хімічної нестабільності у різних розчинниках.

Встановлено, що доксициклін у будь-яких лікарських формах пропонується аптечними закладами та/або лабораторіями, які готують приписи за індивідуальними рецептами шляхом компаундування.

Так аптека Park Compounding Pharmacy, Лос-Анджелес, США, виготовляє гель Доксицикліну 50 мг/5 мл гель у шприці-тюбику для лікування захворювань пародонту та для запобігання росту бактерій після різних стоматологічних процедур. Доксицикліновий гель, виготовлений аптекою, пропонують використовувати як засіб для лікування пародонтальних пластинок, як місцевий допоміжний засіб для видалення зубного каменю та вирівнювання коренів, а також для лікування періімплантиту.

Лабораторія Bayview Pharmacy – це сімейна аптека в Род-Айленде, США, яка постачає якісні ліки, виготовлені методом компандування, вже понад 15 років. Гель Доксицикліну 1%, розроблений фармацевтами Bayview Pharmacy, призначений для місцевого застосування для цілеспрямованого лікування захворювань шкіри. Гель з контейнеру подається за допомогою насосного механізму, що забезпечує легке та точне нанесення. Консистенція гелю забезпечує ефективне вбирання активного інгредієнта доксицикліну в шкіру. Така формула, що містить доксициклін, використовується для лікування акне та інших бактеріальних шкірних інфекцій, забезпечуючи зручний і локалізований варіант терапії для пацієнтів, які страждають від цих захворювань.

Також Bayview Pharmacy пропонує пероральний розчин Доксицикліну у концентраціях 50 мг/5 мл та 250 мг/5 мл, як точну та легку альтернативу твердим лікарським формам для пацієнтів, яким важко ковтати тверді лікарські форми, у тому числі дітям та літнім пацієнтам, або пацієнтам з такими захворюваннями, як дисфагія. Всі препарати доксицикліну, виготовлені в аптеках по індивідуальним приписам, потребують рецепт від лікаря.

Висновки. На українському ринку препаратів доксициклін представлено тільки двома лікарськими формами: таблетки та капсули в одному дозуванні 100 мг. На закордонних ринках представлено близько 15 зареєстрованих лікарських форм, що забезпечують парентеральний шлях доставки доксицикліну тільки у формі ліофілізату для приготування розчину для ін'єкцій та оральні форми – порошки для оральної суспензії, сиропи, таблетки дисперговані та лікарські форми з відстроченим вивільненням – таблетки, капсули та гранули у дозуванні 50, 75, 100, 150, 200 мг. Також встановлено, що доксициклін у будь-яких лікарських формах пропонується аптечними закладами та/або лабораторіями закордоном, які готують приписи за індивідуальними рецептами шляхом компаундування і виготовляють такі форми як гелі для лікування пародонтозу, нашкірних захворювань, та розчини для орального застосування. Оскільки доксициклін належить до засобів широкого спектра дії, на який відсутня поширена антибіотикорезистентність, цей препарат має значні перспективи щодо пошуку й розробки інших дозувань і лікарських форм, як аерозолі, імпланти, мазі, гелі, дентикапи, букальні плівки, ранові пов'язки, гідрогелеві плівки, трансдермальні пластирі й інші.

**СУЧАСНІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ ШПРИЦ-РУЧОК
У НЕВІДКЛАДНІЙ ТЕРАПІЇ:
ЕФЕКТИВНІСТЬ У ЛІКВІДАЦІЇ АНАФІЛАКТИЧНОГО ШОКУ**

Рудак Ю.М., Дядюн Т.В.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

rmv@nuph.edu.ua

Анафілаксія є найбільш важким клінічним проявом гострих системних алергічних реакцій. Останні публікації показують, що глобальна частота анафілаксії становить від 50 до 112 епізодів на 100 000 осіб на рік із щорічним зростанням на 5-7% через збільшення алергенного навантаження, зміни харчових звичок та активне використання лікарських засобів. Незважаючи на